

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Tobaksprevention och kvalificerad avvänjning i vården, 7.5 hp

Tobacco Prevention and Qualified Counseling in Health Care, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2020.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT19 , HT20 , VT21

Kurskod	9H1059
Kursens benämning	Tobaksprevention och kvalificerad avvänjning i vården
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Folkhälsovetenskap
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Utbildningsnämnden NVS
Datum för fastställande	2019-03-06
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2020-02-20
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2020

Särskild behörighet

Totalt minst 180 högskolepoäng inom vilket det ska ingå en yrkes- eller kandidatexamen inom hälso- och sjukvård

Mål

Övergripande mål:

Deltagaren kommer efter avslutad kurs ha övergripande kunskap om epidemiologi, prevention och behandling av tobaksbruk. Utifrån ett hälso- och sjukvårdsperspektiv kommer deltagaren självständigt kunna utföra kvalificerad tobaksavvänjning på individ och gruppnivå. Vidare ingår att tillägna sig kunskap och strategier som kan användas som en integrerad del i tobaksuppdraget på den egna arbetsplatsen.

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna:

- redogöra för tobaksbrukets epidemiologi samt övergripande tobakskunskap
- redogöra för tobaksberoendets uppkomst och mekanismer respektive dess skadeverkningar för individen och andra människor samt evidensbaserade avvänjningsmetoder
- redogöra för evidensbaserade tobaksförebyggande åtgärder och lagar, riktlinjer och förordningar i Region Stockholm och nationellt

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna:

- söka information och värdera vetenskaplig litteratur inom tobaksområdet samt tillämpa och förmedla kunskapen till patient eller kollega
- tillämpa metoder för kartläggning av tobaksbruk samt metoder för uppföljning och utvärdering av insatser
- planera och utföra evidensbaserad och individanpassad tobaksavvänjning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska deltagaren kunna:

- reflektera över folkhälsoproblem, inklusive jämlikhet i hälsa, relaterade till tobak samt tobakens påverkan på social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet
- reflektera över etiska frågeställningar i hälsofrämjande och tobakspreventivt arbete

Innehåll

Översiktligt tas följande områden upp med fokus på tobakskunskap:

- Epidemiologi, folkhälsa och samhällsekonomiska konsekvenser av tobaksbruk
- Globala och etiska tobaksaspekter (jämlig hälsa och vård, tobaksindustrin, FN:s hållbarhetsmål)
- Evidensbaserade tobakspreventiva åtgärder i samhället
- Lagar och förordningar, riktlinjer, tobakskonventionen
- Kunskap om tobaksprodukter och dess påverkan av hälsan inkl. passiv rökning
- Nikotinberoende, abstinenssymtom, läkemedelsbehandling
- Metoder för tobaksavvänjning individuellt och i grupp samt återfallsprevention
- Samtalsmetodik, beteendeförändring, KBT-strategier
- Pedagogiska förhållningssätt i patientutbildning/kollegialt lärande
- Stöd till grupper med särskilda behov, kulturell bakgrund, socioekonomisk status
- Praktisk tobaksavvänjning
- Kvalitetssäkring, uppföljning och utvärdering av insatser
- Organisation och strategiskt arbete på arbetsplatsen. Utvecklingsansvar

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att deltagaren aktivt tar ansvar för sitt lärande.

De arbetsformer som används är:

- Föreläsningar, seminarier och gruppaktiviteter
- Praktiska övningar med återkoppling
- Praktisk tobaksavvänjning med minst tre patienter på egna arbetsplatsen med efterföljande handledning i grupp
- Individuella hemuppgifter

Obligatorisk närvaro på samtliga schemalagda föreläsningar/seminarier och gruppaktiviteter. Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagaren medverkat i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultat slutrapporteras.

Examination

Utvärdering och återkoppling på deltagarens skriftliga och muntliga uppgifter sker kontinuerligt (formativt) under kursens gång. Summativ examination sker i slutet av kursen genom skriftlig individuell hemtentamen.

För godkänd kurs görs en samlad bedömning där förutsättningen är att deltagaren har deltagit aktivt i och genomfört alla delmoment samt uppnådd godkänt i den skriftliga individuella hemtentamen. Antal examinationstillfällen regleras enligt avtal.

Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser regleras enligt avtal.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering sker enligt riktlinjer fastställda av Kommittén för utbildning vid Karolinska Institutet.

Litteratur och övriga läromedel

Det tillkommer litteratur i form av vetenskapliga artiklar och andra publikationer under kursens gång

Holm Ivarsson, Barbro; Hjalmanson, Agneta; Pantzar, Margareta

Stödjade patienter att sluta röka och snusa : rådgivning om tobak och avvänjning

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 304 s.

ISBN:978-91-44-08239-4 LIBRIS-ID:13434334

[Sök i biblioteket](#)

Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor : stöd för styrning och ledning

[Stockholm] : Socialstyrelsen, 2018 - 79 sidor

ISBN:9789175554709 LIBRIS-ID:t36r5xrjrgxnfrgh

URL: [Fritt tillgänglig via Socialstyrelsens webbplats](#)

[Sök i biblioteket](#)

Drope J et al

The Tobacco Atlas

The Tobacco Atlas. Atlanta: American Cancer Society and Vital Strategies.

https://files.tobaccoatlas.org/wpcontent/uploads/2018/03/TobaccoAtlas_6thEdition_LoRes.pdf, 2018